

MYŚL NARODOWA

TYGODNIK POŚWIĘCONY
KULTURZE TWÓRCZOŚCI POLSKIEJ

ROK 1934

TOM PIERWSZY

N^o N° 1—28

(n-ry 2 i 26 skonfiskowane)

Biblioteka Jagiellońska

1003238921

WARSZAWA—1934

REDAKTOR NACZELNY I WYDAWCA:—**Z. WASILEWSKI**
REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: — **J. REMBIELIŃSKI**

SKŁAD GŁÓWNY: AL. JEROZOLIMSKIE 17, TEL. 9-87-90

S P I S R Z E C Z Y

ARTYKUŁY WSTĘPNE

Nowa ruń, p. Z. Raczkowskiego.	1
Żywa torpeda, p. Z. Wasilewskiego	17
Dzieci wdowy, p. Viatora	33
Nasza postawa wobec Rusinów, p. J. Giertycha.	49
Zagadnienie konstytucji, p. J. Rembielińskiego.	65
Jedyna droga wyjścia, p. Z. Raczkowskiego.	81
Rewolucja narodowa we Francji, p. St. Kozickiego.	97
Najważniejsze zagadnienie, p. R. Rybarskiego.	113
W Austrii i o Austrię, p. St. Kozickiego	129
Sedno rzeczy, p. Z. Raczkowskiego	145
Myśli o „Przewrocie”, p. St. Czapiewskiego	161
Istota niepodległości narodowej, p. Z. Krasnowskiego	177
„Odwalił kamień”, p. K. M. Morawskiego	193
Od kontynentu do parafji, p. Z. Raczkowskiego.	209
Z zachodu na wschód, p. J. Petryckiego	225
O małym człowieku i etatyzmie, p. R. Rybarskiego	257
Kryzys czy ewolucja? p. St. Głabińskiego.	273, 289
Polska w Europie Wschodniej, p. St. Kozickiego.	305
Przeciwmasoneria czy masoneria? p. K. Stojanowskiego	321
Problemat naddunajski i Polska, p. W. Korybuta	337
Wybory miejskie, żydzi i konstytucja, p. M. Kozłowskiego	353
Po roku szkolnym, p. T. Janowskiego	369
Zwrot w polityce Francji, p. St. Kozickiego	401

POLITYKA, SPRAWY SPOŁECZNE i GOSPODARCZE

Niemieckie prawo chłopskie, p. K. Stojanowskiego	2
Z życia lekarzy polskich, p. A. W.	12
Bezdroża, p. W. Zaleskiego	19
Podstawy ideowe przewrotu, p. W. Zaleskiego.	35
O kryzysie i gospodarce planowej, p. St. Kozickiego.	36
<i>De te fabula narratur...</i> , p. Ignotusa	37
Blok czerwono-błękitny, p. L.-R.	44
Prawo własności, p. W. Zaleskiego	51
Fakty, hipotezy, złudzenia, p. Ignotusa.	52
Dylemat, p. Ignotusa	66
Gruba Berta leninizmu, p. Gorgjasza.	68
Dwa światy, p. W. Zaleskiego	82
Światowa polityka żydowska, p. St. Pieńkowskiego	83
Szósty lutego w Paryżu, p. J. Matyasika	99
Na błędnej drodze, p. Kl. Hrabyka	100
Wzory Japonji, p. J. Prusa	101
Praca zarobkowa kobiet, p. M. Sucheni-Rutkowską	114

str.

Koń trojański, p. P. Ponisza	116
Boje naftowe, p. W. Korybuta	130
Narodowy program gospodarczy, p. K. M.	156
Rosjanie w Mandżurji, p. T. Parnickiego	165
Ustrój czy konstytucja? p. W. Wasiutyńskiego.	179
Analogie przełomowe, p. K. M. Morawskiego.	180
De Valera, p. J. Rudisa.	181
Po utworzeniu biskupstwa unickiego na Łemkowszczyźnie, p. J. Giertycha	195
Rola Adolfa Crémieux, p. M. W.	210
Chesterton o pacyfizmie	216
Od Crémieux do Chautemps, p. M. W.	226
Bezrobocie jako sprawa cywilizacji i ustroju, p. T. Gluzińskiego	243
Sir Oswald Mosley, p. St. Kozickiego	245
Słownik polityczny Karola Maurrasa, p. A.	246
Dr. Oliveira Salazar, p. S. K.	277
Inteligencja, <i>gentry</i> , kryzys, p. K. Frycza	291
„Pronunciamiento” młodego monarchisty, p. K. M. Morawskiego.	292
Gdynia — Gdańsk, p. W. Huberta.	298
Dlaczego pozostaliśmy? p. Sz. Szafrąńskiego.	309
Azjatycki front Rosji.	339
Polska wobec akcji unickiej, p. A. Świeżawskiego	340, 355
Inteligencja a interesy narodu, p. St. D.	354
Program hitleryzmu, p. C. Odrowąża.	388
Wychowanie społeczne wsi polskiej, p. Sz. Szafrąńskiego	404

W Y C H O W A N I E

Wychowanie w Rosji sowieckiej, p. M. R.	163
Kuźnia, p. J. Hajewicza	241, 259, 275
Wychowanie w Ameryce, p. J. G.	327
O komisjach oceny podręczników, p. Quincunxa.	396

FILOZOFJA, ETYKA, ESTETYKA, HISTORJA

Monografia o Jacku Malczewskim, p. Wł. Folińskiego.	7
Zagadka zgonu Stefana Batorego, p. A. Rawicza.	21
Krzeselko, p. St. Jankowskiego.	43
Celowość sprzętu, p. St. Pieńkowskiego.	69
Kraków na tle epopei karolińskiej, p. K. M. Morawskiego.	85
Nowe studjum o filozofji Cieszkowskiego, p. I. Chrzanowskiego.	119
U źródle „sanacji”, p. X. Y.	131
Rok 476, p. Lambdę	134
Wśród zagadnień naukoznawczych, p. E. P.	139
Jezuita - Tatarzyn, p. W. Sobieskiego.	146
Pasterka papieża Grzegorza VII (p. E. Gebhar-ta), przeł. St. Miłaszewski.	151

	str.
Jak powstało arcybiskupstwo gnieźnieńskie, p. Z. Wojciechowskiego	184
Z czasów Łokietka, p. Lambdę	188
Polskie prądy ideologiczne, p. Mojmira	197
Neofici żydowscy na zachodzie Europy, p. St. Didiera	212, 229
Na zgłiszczach spuścizny ks. Jeremiego, p. J. Kossobudzkiego	214
Dawne marzenia słowiańskie, p. Stef. Surzyc- kiego	278
Rewolucjaświatowa (o Keyserlingu), p. Viatora .	299
Miasta polskie (Ptaśnika), p. Z. Y.	300
Nowochrześcijanie żydowscy w dawnej Polsce, p. St. Didiera	310
Sabbataj Cwi i jego zwolennicy, p. St. Didiera .	322
Przestępstwo samuraja, p. Simplexa	324
Ze studjów nad średniowieczem, p. Lambdę .	348
Działalność Jakóba Franka, p. St. Didiera .	370
Polskie dążenia morskie za Piastów, p. W. Huberta	373, 386, 405
Geografia talentów wielkopolskich, p. K. M. Morawskiego	391
Frankiści, p. St. Didiera	402

HISTORIA LITERATURY i KRYTYKA

Wzór poezji judeo-polskiej, p. Z. Wasilew- skiego	5
Wieczna młodość poezji staropolskiej, p. J. Ejsmonda	24
Od indywidualizmu do fetysyzmu, p. T. B. Sygę	39
Iwan Bunin, p. T. Parnickiego	54
Wampiryzm poezji semickiej, p. Z. Wasilew- skiego	71
Kraszewski na szlakach Reja, p. E. P.	91
Nowa powieść A. Grzymały-Siedleckiego, p. W.	92
Repertuar stały, p. St. Pieńkowskiego	102
Pisma estetyczno-krytyczne Brodzińskiego, p. W. J.	107
Prosto z mostu, p. A. J.	123
A gdzie Francuzi? p. A. Nowaczyńskiego . . .	135
Ze wspomnień o Sienkiewicz, p. W. J.	140
„Jedwabiste zające” i „lisy biurkowe”, p. St. Pieńkowskiego	148
W dziesięciolecie śmierci Conrada, p. W. Turno	168
Adam Mickiewicz jako historyk, p. M. N.	200
Merkuryusz polski, p. Ami	204
Przechwałki, p. R. P.	231
O literaturze lwowskiej słów kilka, p. Jed- nego z Nordyków	235
Huxley po polsku, p. Ami	252
Z powodu pewnej „głośnej” powieści, p. W. Jabłonowskiego	261
Literatura polska zagranicą, p. A. W.	267
Więcej godności, poeto! p. J. Z.	285
Drogi do kultury, p. E. P.	286
Z krakowskiego Parnasu, p. K. L. Konińskiego	294
Stanisław Pigoń o „Panu Tadeuszu”, p. St. Cywińskiego	306
Nowa monografia o Mickiewiczu, p. T. Gra- bowskiego	315
Niezwykły przekład, p. Ami	332
Z galerii pisarzy lwowskich, p. Obserwatora .	363
Czy wiersz Goszczyńskiego? p. St. Cywiń- skiego i Z. W.	374
Setna rocznica „Pana Tadeusza”, p. K. H. Rostworowskiego	379

P O E Z J E

Poselstwo, p. M. Pawlikowskiego	9
Z Rückerta: „Mądrości braminów”, przeł. J. B. K.	25
Marja Stuart (Fr. Schillera), fragment, przeł. St. Miłaszewski	57
Dusza domu, p. W. Miłaszewską	104
Piosenka o ubożęciu, p. K. Iłakowiczównę .	153
Marzec, p. A. Chojeckiego	169
Sen nocy letniej, p. B. Obertyńską	185
Szarą godziną, p. J. B. K.	249
Z przyrody, p. A. Chojeckiego	264
Pieśń gorejąca, p. J. Kaweckiego	312
Na wiosnę, p. H. Januszewską	329
Ofiara w Aulidzie (z Lukrecjusza), przeł. K. L. K.	345
Z przyrody (serja II), p. A. Chojeckiego . .	376
O Janku Kasproviczu opowieść kruszwicka .	409

T E A T R

przez Z. Wasilewskiego

Shaw: Nigdy nic nie wiadomo	25
Mit o królu zapalczanym	129
Dramat bezdzietności	253
Kaligula.	333

przez Zastępcę

„Czwarty do brydża” Siedleckiego	29
Aszantka	62
Ten czy tamten.	62
Kupiec wenecki.	109
Marja Stuart	124
Szkoła podatników	174
Zbrodnia i kara.	236
Domek z kart	270

Z M A R L I

Tadeusz Jentys	14
Józef Fabiani.	142
Henryk Biegeleisen	222
Władysław Skoczylas, p. W. Podolskiego . . .	238
Jan Zydler.	382

N A W I D O W N I

przez Z. Wasilewskiego

Najście żydów na literaturę	41
Przyczyna kryzysu literackiego	105
Publicystyka na komendę	137
Na tematy prowincjonalne.	170
Rzecz o Zmartwychwstaniu	202
Od inteligencji do elity.	233
Sienkiewicz i p. Górka	250
Sztandar młodości.	265
Nacjonalizm Adama Mickiewicza	282
O kulturze historycznej.	297
Po ośmiu latach majowego kwitnienia . . .	313
Wspomnienie o Wł. Matlakowskim	329
O kulturze twórczości i parcelowaniu ozło- wieka.	346
Stosunek do żydów, dziś i 50 lat temu. . . .	361
Galicyjska wersja genezy niepodległości . .	393

przez J. Rembielińskiego

str.

Uwagi o faszyźmie	10
O krześle	26
Jawnie czy „z pozorami”?	58
Wspomnienie o Francuzie-żołnierzu	89
Obozy pracy	121
O „powrót do staropolszczyzny”	154
Handelsman i Brandstaetter	186
Bridge i życie towarzyskie	218
O rezerwy polskości (tereny bez żydów) . .	377
Przywilej jedlneński	408

O F E N S Y W A

przez A. Nowaczyńskiego

Kandydaci do Nobla	15
<i>De mortuis</i>	31
Bić albo nie bić	47
Tokio a... Paryż	63
Dusza Nipponu	79
Karjera tego Krakowskiego	95
Mont-Blanc Kadena	110
W ojczyźnie Chryzantem	127
U nas kiedy?	143
Wodociąg w Częstochowie	159
I. K. C.	175
Protektor Einsteina	191
Struga pielgrzymka do Ziemi Świętej . . .	207
Ulica Baudouina	223
Przyszłość	238
Wiktoria Wiktora	255
Przepędzenie z Hiszpanji	272
Nieśmiertelnik o nieśmiertelniku	287
<i>Lux ex Oriente</i>	302
Liryka Andrzeja Struga	318
Smutne kumoszki z Windsoru	334
Propaganda bastardyzmu	351
P. Berson o Sowietach	367
Chwistek i chłystki	382
„La Celestina” i „La Chuetta”	399
Powrót prof. dr. Kota	411

V A R I A

List do Redakcji	317
Z podróży do Włoch, p. Z. M.	343, 358
Pasorzyt na zaimku, p. K.	350

ZE ŚWIATA SZTUKI

str.

przez W. Podoskiego

str. str. 13, 29, 61, 93, 125, 157, 173, 189, 269, 300,
317, 349, 365, 381, 397

Almanach fotografiki polskiej 1934, p. A. Wie-
czorka 219

M U Z Y K A

przez W. Narusza

str. str. 14, 30, 45, 77, 109, 126, 141, 158, 174, 190,
205, 221, 237, 253, 270, 334, 365, 410

F I L M

przez Kandyda

str. str. 13, 30, 45, 78, 141, 190, 206, 222, 237, 254,
270, 366, 398

G Ł O S Y

fejleton zbiorowy — w każdym numerze

N A M A R G I N E S I E

sposrżenia zbiorowe — w każdym numerze

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

Ze świata naukowego i literackiego	w każdym numerze
Ruch wydawniczy (krajowy)	
Literatura zagraniczna	
Nowe książki	

W R O Z M Ó W N I C Y

str. str. 46, 94, 126, 142, 301

